

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0135-269
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
ID ОП у ЄДЕБО	30187
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП «Хімія»; другий (магістерський) рівень вищої освіти; галузь знань 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 014 Середня освіта.
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	Стрінка сайту УДПУ: https://pgf.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Щотка Оксана Петрівна
Члени експертної групи	Дмитрів Григорій Степанович, Гіюк Володимир Миколайович
Залучений представник роботодавців	Место для вводу текста.
Спостерігачі	Место для вводу текста.
Дати виїзду до ЗВО	10.12.2019 р. – 12.12.2019 р.

Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://chemistry.udpu.edu.ua/?p=2058
Дата надходження звіту до Національного агентства	15.11.2019 р.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Место для ввода текста.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Експертна група під час роботи в Уманському державному педагогічному університеті ім. Павла Тичини не виявила у поданих документах недостовірних відомостей. Члени експертної групи були допущені до закладу вищої освіти: ЗВО надав приміщення для роботи із доступом до мережі Інтернет із використанням бездротової технології Wi-Fi. ЗВО забезпечив присутність всіх визначених осіб для всіх зустрічей, запланованих програмою візиту, у визначений програмою час. Представники закладу вищої освіти не створювали перешкоди для роботи групи та інші протиправні та недобросовісні дії, що унеможливили проведення експертизи. Контактною особою з усіх питань була гарант програми Горбатюк Н.М., яка своєчасно надала всі необхідні докази за запитом експертної групи. Експертна група в ході візиту до ЗВО впевнилась, що освітній процес за освітньою програмою здійснюється. Науково-педагогічний колектив, що забезпечує реалізацію освітньої програми, є фаховим та орієнтованим на сучасні тенденції у освіті. Здобувачі вищої освіти, що навчаються за даною програмою, продемонстрували свою обізнаність у питаннях організації освітнього процесу та університетського життя в цілому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

1. Найсильнішою стороною ОП є створене у ЗВО освітнє середовище, яке є безпечним, комфортним, доброзичливим, чутливим як до потреб здобувачів вищої освіти, так і НПП. У ЗВО створюються всі необхідні матеріальні та психологічні умови для здійснення освітнього процесу. 2. ОП враховує регіональні потреби ринку праці та відбиває у змісті зацікавленість внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Загалом результати навчання, декларовані в ОП, відповідають НРК. 3. Формальна структуризація ОП є на належному рівні. Перелік дисциплін та їхня логічна послідовність дає в цілому можливість досягнути програмні результати. Передбачена достатня кількість годин для проходження виробничої практики, що забезпечує здобуття необхідних вчителю хімії компетенцій. 4. Існує практика зарахування результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в тому числі і закордонних. 5. Оновлення ОП відбувається з залученням стейкхолдерів; 6. Наявність нормативних документів, які регламентують дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. Використання програми Anti-Plagiarism, як інструменту протидії порушенням академічної доброчесності. 7. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників. Вчителі хімії шкіл міста долучаються до забезпечення освітнього процесу, зокрема виробничої практики, проведення окремих

занять з методики викладання хімії. 8. В університеті формується система забезпечення та моніторингу якості освіти, заохочення та стимулювання науково-педагогічних працівників. Існує зворотній зв'язок із працедавцями. 9. Більшість документів, що регулюють освітній процес є оприлюдненими. На сторінці кафедри, що забезпечує реалізацію ОП, є доступна для дійсних та потенційних здобувачів вищої освіти інформація щодо правил вступу на ОП, стислий опис освітніх компонентів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Вразлива сторона ОП – це неможливість формування індивідуальної освітньої траєкторії студентом. Вибір навчальних дисциплін «вільного вибору» здійснюється між двома сформованими блоками дисциплін. Проектна група освітньої програми повинна суттєво змінити підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечивши для студентів ширші можливості для реального вільного та усвідомленого вибору. 2. При створенні ОП було недостатньо враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм. У програмних результатах навчання недостатньо приділено уваги формуванню професійної рефлексії та комунікативної компетентності. 3. Недостатня відкритість ОП до потенційних вступників з-поза меж ЗВО. 4. Бажає кращого участь НПП та студентів у програмах обміну, оскільки має місце реалізація тільки одного з напрямів міжнародної співпраці – це університети Польщі. 5. Недостатнє використання потенціалу гуманітарних та психолого-педагогічних дисциплін для формування соціальних навичок майбутніх вчителів. Бажане більш активне застосування тренінгових технологій для формування соціальних навичок студентів. 6. Недостатня залученість студентів до оновлення ОП. 7. Незважаючи на відносно високу педагогічно-методичну кваліфікацію НПП показники наукової діяльності частини персоналу кафедри бажає кращого, оскільки ОР «Магістр» - це перший науковий рівень, то НПП повинні мати відносно високий індекс Гірша, наявність значної кількості публікацій в Scopus, виступати з усними доповідями на міжнародних конференціях за кордоном тощо. 8. Різні рівні забезпечення якості (університет, факультет, кафедра) не взаємодіють між собою достатньою мірою. Опитування, що проводяться в ЗВО не мають потрібної дієвості на нижчих рівнях, а процедури анкетування потребують вдосконалення. 9. В частині інформації розміщеній на рівні структурного підрозділу потребує вдосконалення сайт ЗВО. Думається, що більшій відкритості, сприяло би прийняття в університеті «Положення про зарахування неформальної освіти та визнання результатів навчання у інших ЗВО». 10. Суттєвим недоліком є відсутність англійської версії сайту факультету та кафедри, які забезпечують ОП.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Проаналізовано Концепцію розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2015-2020 рр (УДПУ) (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%A3%D0%94%D0%9F%D0%A3/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83%20%D0%BD%D0%B0%202015-2020%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B8.pdf>) Відповідно до цього документу місією УДПУ є якість, доступність та професіоналізм. Визначені шість пріоритетів розвитку університету – це освітня діяльність, наукова діяльність, кадрова політика, міжнародне співробітництво, інформаційне забезпечення та матеріально технічне забезпечення. Цілі ОП в цілому відповідають місії університету, ОП забезпечує поглиблену фундаментальну та практичну підготовку майбутнього вчителя хімії, здатного працювати у суміжних галузях середньої освіти та забезпечувати позакласну роботу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

До розробки освітньої програми залучалися усі стейкхолдери: студенти, директори шкіл, вчителі хімії та науково-педагогічний персонал. Це засвідчується низкою договорів з середніми школами та відділами освіти, які були заключені в період обговорення проекту ОП. Зокрема це договори з Великосеvastянівською ЗОШ I-III ступенів (14 грудня 2016 р.), Верхняцьким НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів №1 - ліцею» (14 листопада 2016 р.), Товстівським НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» (3 листопада 2016 р.), Юрківським НВК (20 вересня 2016 р.), Шельпахівською ЗОШ (12 вересня 2016 р.), Великосеvastянівською ЗОШ I-III ступенів (6 вересня 2016 р.), Вознесенською гімназією №1 (4 січня 2016 р.), Відділом освіти Іллінецької райдержадміністрації (19 травня 2015 р.) та ін. Також це засвідчують протоколи засідання кафедри хімії, екології та методики їх навчання. Наприклад, згідно з протоколу № 12 від 03.06.2018 року у засіданні кафедри хімії, екології та методики їх навчання брали участь та були залучені до обговорення ОП зовнішні стейкхолдери: директори Іллінецького міжшкільного навчально-виробничного комбінату, Уманської загальноосвітньої школи I-III ступенів ім. О.С. Пушкіна Степашкінської середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів та вчителі хімії цих шкіл. На засіданні кафедри хімії, екології та методики їх навчання (Протокол №1 від 27.08.2018 р.) були присутні викладачі кафедри та вчителі шкіл,

відбулось затвердження та спільне обговорення шляхів впровадження освітньої програми за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія) освітнього ступеня магістр у освітній процес. Залученість стейкхолдерів було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-груп. На зустрічі з роботодавцями експертна група з'ясувала факт того, що при оновленні ОП були враховані побажання та рекомендації Смирнкової Ольги Юріївни - вчителя хімії Уманської загальноосвітньої школи I-III ступенів №14 Уманської міської ради щодо впровадження дисципліни «Хімія гетероциклічних сполук». Інтерв'ю з НПП показало, що викладачі залучалися до процесу обговорення вказували на участь у розробці змісту освітньої програми, однак на жаль фактів використання досвіду подібних ОП України та інших країн до формування ОП виявлено не було.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка ОП здійснювалася з урахуванням особливостей регіонального контексту. Його специфікою є залучення до навчання на магістерській програмі випускників бакалаврату ЗВО регіону, якій включає не лише Черкаську, але і Кіровоградську, Вінницьку, Одеську та Київську області. За даними інтерв'ю з адміністрацією ці регіони мають потребу у кваліфікованих вчителях хімії. Разом з тим, формується потреба у кадровому забезпеченні профільного навчання хімії. Нажаль під час виїзної акредитації не вдалось знайти документального підтвердження яким саме чином враховувався досвід названих у звіті самооцінювання закордонних ОП з хімії.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

У зв'язку з відсутністю стандарту спеціальності, було проаналізовано програмні результати навчання щодо відповідності дескрипторам НРК. Загалом ОП відповідає вимогам НРК і ми припускаємо, що ОП дозволяє сформувати доволі збалансовані компетенції: загально-культурні (ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН5, , ПРН11, ПРН15); психолого-педагогічні (ПРН6, ПРН8, ПРН9), фахові з хімії (ПРН 14, ПРН16, ПРН17, ПРН19, ПРН20, ПРН21, ПРН22, ПРН23); методичні з хімії (ПРН3, ПРН7, ПРН10, ПРН12, ПРН13); додаткові компетенції суміжних дисциплін (ПРН18, ПРН24, ПРН25, ПРН26, ПРН27, ПРН28, ПРН29, ПРН30, ПРН31, ПРН32, ПРН33). Однак, як бачимо з аналізу, слабо представленими є психолого-педагогічні компетентності, зокрема у аспекті здатності майбутнього вчителя до професійної рефлексії, виносити автономні судження, критично мислити, а також щодо умінь розв'язувати конфліктні ситуації в освітньому процесі та здійснювати управління емоційними станами.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Цілі ОП співвідносять зі стратегічними пріоритетами ЗВО. ОП враховує регіональні потреби ринку праці та відбиває у змісті зацікавленість внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Загалом результати навчання, декларовані в ОП, відповідають НРК. У програмних результатах навчання достатньо висвітлені спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері хімії та здатності й уміння методики хімії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

При створенні ОП було недостатньо враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм. У програмних результатах навчання недостатньо приділено уваги формуванню професійної рефлексії та комунікативної компеттності.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Недоліки, що стосуються ОП за даним критерієм не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група дійшла висновків, що: обсяг освітньої програми складає 90 кредитів ЄКТС, з яких на дисципліни вільного вибору студентів припадає 23 кредити (25,6%), обов'язкові дисципліни складають 49 кредитів ЄКТС (54,4%), практична підготовка складає 9 кредитів ЄКТС (10%) та 9 кредитів ЄКТС (10%) відводиться на атестацію. Це відповідає вимогам законодавства щодо формування освітньої програми фахової підготовки. Навчальний план фахової підготовки містить цикл загальної підготовки (23 кредити ЄКТС, 25,6%) з розподілом на дисципліни гуманітарної та фундаментальної підготовки та цикл професійної підготовки (26 кредитів ЄКТС, 28,8%) з розподілом на дисципліни психолого-педагогічної та науково-предметної підготовки.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми в цілому відповідає предметній області спеціальності 014.16 Середня освіта. Хімія. ОП є структурованою за трьома семестрами, обов'язкова його частина має систему поділу на два цикли: загальної та професійної підготовки, а також перебачений блок дисциплін вільного вибору, практичної підготовки та підсумкова атестація у формі написання кваліфікаційної роботи. Логіка послідовності вивчення дисциплін ОП дозволяє формувати заявлені компетентності. Однак, є не до кінця зрозумілим чому в межах циклу загальної підготовки виокремлюється блок фундаментальної хімічної підготовки, який за змістом більше відповідає професійній підготовці вчителя. Окрім того, аналіз послідовності підготовки від бакалаврату до магістратури показав, що деякі дисципліни вибіркового блоку на рівні бакалавра дублюються на рівні обов'язкових дисциплін рівня магістра (Токсикологічна хімія, Хімічна безпека).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

На думку експертів всі результати навчання забезпечуються освітніми компонентами складової ОП повною мірою. Програмні компоненти підібрані таким чином, щоб забезпечити формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення педагогічної діяльності з урахуванням сучасних вимог для вчителя хімії.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО розроблено положення, яке регулює організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (спеціалізації) ([https://udpu.edu.ua/documents/doc/Документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/Навчально-методична%20документація/Положення%20про%20організацію%20вивчення%20навчальних%20дисциплін%20вільного%20вибору%20\(спеціалізації\).pdf](https://udpu.edu.ua/documents/doc/Документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/Навчально-методична%20документація/Положення%20про%20організацію%20вивчення%20навчальних%20дисциплін%20вільного%20вибору%20(спеціалізації).pdf)). Вже в цьому положенні закладено відсутність формування вільної траєкторії студента, оскільки згідно додатка 3 цього положення студенти вибирають блок спеціалізації (що ми й бачили в заявах кафедри), а не дисципліни вільного вибору. Згідно навчального плану студентам відводиться 23 кредити на вивчення дисциплін вільного вибору. З їх змістом студенти можуть ознайомитися на сайті університету (Робочі програми https://chemistry.udpu.edu.ua/?page_id=2023), однак аналіз написаних студентами заяв показує, що фактично студентам пропонується лише два блоки суміжних дисциплін (блок «Біологія» та блок «Інформатика»). Таким чином, студенти не мають можливості реалізувати можливість вільної траєкторії навчання. На потребу в розширенні переліку дисциплін вільного вибору для розширення професійних компетентностей майбутніх вчителів хімії вказували стейкхолдери. Зокрема, ними вказувались необхідність у комунікативному тренінгу та стресменеджменті. В процесі інтерв'ю зі здобувачами освіти, було з'ясовано, що студенти не мають можливості для реального вибору для особистісного розвитку.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентована «Положенням про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання)» (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/Документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/Навчально-методична%20документація/Положення%20про%20організацію%20практик.pdf>). Практична підготовка студентів здійснюється на належному рівні, про що свідчить аналіз наскрізної програми виробничої практики, а також зустрічі зі студентами та стейкхолдерами. Слід зазначити як позитивний момент те, що поряд з керівником практики з кафедри хімії, екології та методики їх викладання підготовку до практики та її супровід здійснюється фахівцями з кафедр педагогіки та психології. Однак, для експертної групи залишилось незрозумілим, чим виробничі (педагогічні) практики, які проходили студенти на освітньому рівні бакалавра відрізняються від практик в магістратурі. З мети освітньої програми впливає необхідність проходження хоча б однієї виробничої практики всіма магістрантами у профільних класах середньої школи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Соціальні навички в рамках ОП можливо здобути в межах низки дисциплін гуманітарного, психолого-педагогічного блоку та фахових методик. Цій цілі сприяє проходження виробничої практики, активна участь магістрантів у семінарських заняттях. Однак, помітним є те, що ОП передбачає занадто малу кількість дисциплін, які прямо сприяють розвитку соціальних навичок. Соціальні навички формуються в межах лише 11 з 72 кредитів. Для вільного вибору студентам не запропоновано жодної дисципліни, яка націлена на формування навичок командної роботи, конкуренції, самопрезентації, лідерства, управління конфліктами та стресами, які є необхідні для успішної професійної самореалізації майбутнього фахівця.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

На час експертизи, професійний стандарт зазначеної професії відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз навчального плану вказує, що в ряді дисциплін порушено баланс між аудиторним навантаженням та годинами самостійної роботи, лекційними та практичними заняттями (Академічна риторика, Педагогіка профільної школи, Психологія профільної школи, Цивільний захист та охорона праці в галузі): кількість аудиторних годин тут складає менше, ніж 10 годин на один кредит, обсяг самостійної роботи є надто великим, лекційних занять більше ніж практичних. Водночас, під час інтерв'ювання, здобувачі освіти ОП вказували на бажання отримувати більше практичних занять, інтерактивної організації спільної роботи під час занять. Частково компенсує дисбаланс аудиторних та самостійної роботи використання викладачами електронного освітнього середовища.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальність не передбачена. Проте, слід зазначити виявлену в просі інтерв'ю зацікавленість стейкхолдерів (роботодавців) у дуальній формі освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Формальна структуризація ОП є на належному рівні. Перелік дисциплін та їхня логічна послідовність дає в цілому можливість досягнути програмні результати. Передбачена достатня кількість годин для проходження виробничої практики, що забезпечує здобуття необхідних вчителю хімії компетенцій. На це вказували роботодавці на зустрічі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Незважаючи на достатню кількість кредитів, відведених для вільного вибору студентів (23 з 90 кредитів ЄКТС) на освітній програмі практично відсутня можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вибір навчальних дисциплін «вільного вибору» здійснюється між двома сформованими блоками дисциплін. Аналіз розподілу годин в навчальному плані вказує на дисбаланс, який не сприяє якості засвоєння, послаблює практичну підготовку, перенавантажує студентів та загалом не відповідає концепції магістерської освіти та внутрішньому положенню про ЄКТС. Збільшення годин на практичні заняття дисциплін гуманітарного та психолого-педагогічного спрямування дозволить здобувачам вищої освіти краще розвинути соціальні навички. Також, експертна група рекомендує ЗВО запровадити дуальну форму освіти та розробити положення, яке буде регулювати цю форму освіти.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Проектна група освітньої програми та адміністрація ЗВО в цілому повинні суттєво змінити підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечивши для студентів ширші можливості для реального вільного та усвідомленого вибору.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому до ЗВО є оприлюдненими на офіційному веб-сайті закладу та доступні абітурієнтам за посиланням <https://udpu.edu.ua/vstup>. Експертною групою встановлено, що правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті приймальної комісії є розділ «Програми вступних випробувань», однак, програми вступних випробувань, зокрема на ОП Середня освіта «Хімія» є відсутніми у вільному доступі. Також їх не вдалось виявити на сайті кафедри та факультету. Здійснений нами аналіз наданої програми дозволяє зробити висновок про належні вимоги до здобувачів, які планують навчатися на ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті ЗВО присутнє положення про визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. На зустрічах зі студентами, викладачами, адміністрацією було вказано на реальні факти перезарахування кредитів отриманих студентами під час навчання в університеті імені Адама Міцкевича м. Познань, Польща.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, університет не запроваджував. Положення про європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (від 30 червня 2015 р., протокол №13) задає лише орієнтири: (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/Документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/Навчально-методична%20документація/Положення%20про%20Європейську%20кредитно-трансферну%20систему%20навчання%20в%20Уманському%20державному%20педагогічному%20університеті%20імені%20Павла%20Тичини.pdf>)

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Правила вступу до освітньої програми в цілому є загальними при вступі до магістратури Університету та розміщені на сторінці приймальної комісії. Існує практика зарахування результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в тому числі і закордонних.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Доцільно було б оприлюднити програму вступних випробувань «Хімія та методика її навчання» на сайті кафедри, оскільки виникли проблеми із доступом до програм на сайті приймальної комісії.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Недоліки, що стосуються ОП за даним критерієм легко виправити.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Документи, що регулюють організацію освітнього процесу є оприлюдненими та доступними для вивчення (<https://udpu.edu.ua/pro-universitytet/dokumenty/dokumenty-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu>). Методи, форми, процедури навчання та оцінювання, які застосовують при викладанні ОК, визначені у Положенні про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини та документованих його змінах. Експертною групою здійснено аналіз положень та відповідності методів навчання програмним результатам ОК за табл.3. Аналіз засвідчив, що на ОП викладачі використовують широкий спектр традиційних методів (лекція, лабораторні та практичні роботи), а також найчастіше такі активні методи навчання, як ігрові методи, імітаційні методи, метод моделювання. Зустріч зі студентами виявила їх задоволеність ігровими, проблемними, дослідницькими методами навчання, а також вони вказували на необхідність ширшої практики застосування інтерактивних методів. Студенти вільно обирають теми магістерських робіт з урахуванням власних наукових інтересів та потреб професійної діяльності серед орієнтовного переліку тем запропонованих викладачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти експертною групою було з'ясовано, що студенти, які вступили на ОП, мають змогу повністю ознайомитися із ОП, змістом, програмними результатами, критеріями оцінювання з окремих ОК у системі Moodle та на початку вивчення дисципліни під час заняття. Силабус, як форма інформування студентів про програмні результати, зміст, критерії оцінювання, структуру курсу та джерела інформації не практикується на ОП, також не має публічного висвітлення змісту практик. Разом з тим, стисла інформація про зміст навчальних дисциплін міститься на сторінці кафедри, однак, її є зовсім недостатньо для вступників на магістерську програму з інших ЗВО України. В університеті існує практика опитувань студентів щодо їх задоволеності змістом, методами навчання та іншими аспектами забезпечення освітнього процесу. Результати дослідження якості освітнього процесу оприлюднені сайті ЗВО, однак, використати інформацію щодо конкретної ОП є наразі неможливим, оскільки дані стосуються факультету в цілому та лише бакалаврату.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі, що навчаються на ОП, мають всі умови для наукового зростання під час навчання. На факультеті активно діє студентське наукове товариство, підтримується участь студентів у конференціях, заохочується оприлюднення результатів у формі наукової статті. Активна наукова діяльність дозволяє отримувати додаткові бали у стипендійному рейтингу згідно з положенням ЗВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Проведений аналіз освітніх програм дозволяє говорити про регулярне оновлення більшості робочих програм. Обговорення зі студентами та викладачами цього питання виявило зокрема факти внесення змін у методи викладання та оновлення змісту. Наприклад, виконання НДТ «Дослідження біологічного, ландшафтного, різноманіття та вивчення та покращення екологічного стану водних ресурсів Центрального Побужжя» дозволило оновити програму «Хімія та технологія очищення води». Оновлення методів здійснювалось на основі запозиченого досвіду в програмі Еразмус +, а також через активну співпрацю з вчителями хімії міста Умань та регіону.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі та викладачі ОП залучаються до процесів інтернаціоналізації через програми обміну та участь міжнародних проектах. Інформація про академічну мобільність поширюється через сайт університету, цьому сприяє також робота відділу науково-технічного розвитку та європейської інтеграції, (<https://udpu.edu.ua/nauka/team>,). Про участь в заходах, організованих цим відділом повідомляли представники студентського самоврядування (Програма заходів: <https://udpu.edu.ua/mizhnarodne-spivrobitnytstvo/hrantyy-konkursy>). По програмі Еразмус + три студентки ОП у 2018-2019 році отримали можливість навчатися в університеті імені Адама Міцкевича, м.Познань, Польща: Бабкова Марія, Кетрар Владислава, Кетрар Руслана. Також, в цьому університеті пройшла короткочасне стажування доцент кафедри Вікторія Валюк. Низка викладачів кафедри пройшли онлайн-стажування (180 годин) з наступним очним підсумковим тренінгом у Вищій суспільно-господарській школі м. Пшеворськ, Польща. Здобувачі вищої освіти мають доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Викладання на ОП здійснюється з використанням широкого спектру сучасних методів навчання. Оновлення ОП відбувається з залученням результатів виконання наукової теми «Дослідження біологічного, ландшафтного, різноманіття та вивчення та покращення екологічного стану водних ресурсів Центрального Побужжя», яка реалізується на кафедрі. Активно залучаються шкільні вчителі хімії до оновлення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Багато застосовувати більш активно тренінгові технології навчання, інтерактивні методи для формування професійно важливих якостей та умінь. Бажає кращого участь НПП та студентів у програмах обміну, оскільки має місце реалізація тільки одного з напрямів міжнародної співпраці – це університети Польщі. Ймовірно варто більш активно долучати студентів до оновлення ОП. До того ж, до оновлення ОП активно долучаються шкільні вчителі хімії Умані.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Є незначні недоліки але в цілому на загальне враження щодо навчання та викладання на ОП не впливають.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Нами проаналізована частина Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, де викладені принципи, процедури та форми поточного та підсумкового оцінювання, ліквідації заборгованості. Зі слів студентів вони мають інформацію про критерії оцінювання по усім навчальним дисциплінам, вони є для них чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Студенти знайомляться з формами та критеріями оцінювання насамперед через систему Moodle. Експерти не мали можливості дослідити прозорість та чіткість оцінювання по всім дисциплінам у інформаційному освітньому середовищі, через технічні труднощі. Однак, мали змогу проаналізувати надані робочі програми та констатуємо, що вони містять розподіл балів за темами без деталізації чітких критеріїв. Нажаль, у оприлюднених на сайті ЗВО описах дисциплін ОП критерії оцінювання не представлені.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Атестацію випускників магістратури після виконання студентом навчального плану в повному обсязі здійснює Екзаменаційна комісія у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Більшість тем ОП має спрямованість на освітній процес середньої школи. Поряд з тим, виконується низка магістерських робіт наукового спрямування у певних галузях хімії, як наприклад «Рентгенографічне дослідження локальної атомної структури подвійних Al – Mn та потрійних Al – Mn – PM розплавів», котрі містять обов'язковий розділ з методики викладання хімії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час інтерв'ювання студентів та НПП виявлено, що об'єктивності оцінювання, запобігання конфліктам щодо оцінювання сприяє практика використання тестових форм підсумкового та поточного контролю. Однак, дієвість процедури не могла бути перевірена експертною групою, оскільки тести розміщені на платформі Moodle. Констатуємо, що зі слів студентів конфліктів з питань неналежного оцінювання не виникало. Однак, у випадку їх виникнення студенти не знають як діяти, оскільки процедура втрішення конфліктів в навчальному процесі є неунормованою.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Етичний кодекс та кодекс академічної доброчесності є у вільному доступі на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%A3%D0%94%D0%9F%D0%A3/%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.pdf> ; <https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%A3%D0%94%D0%9F%D0%A3/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>). Під час зустрічей з'ясовано, що студенти та викладачі є поінформовані про існування цих положень. Кваліфікаційні роботи перевіряються на плагіат, доказом цього є надані результати перевірки на плагіат та інтерв'ю з працівником навчального відділу, яка відповідає за перевірку кваліфікаційних робіт в системі Anti-Plagiarism. Загальні принципи оцінювання є зрозумілими викладачам та студентам.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Сильною стороною є наявність на сайті ЗВО чітких положень, які регламентують дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. Також слід відзначити, що УДПУ використовує Anti-Plagiarism, як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

На жаль критерії оцінювання дисциплін ОП відсутні в описах дисциплін, оприлюднених на сайті ЗВО, а в робочих програмах критерії є не чіткими. Процедура апеляції не є унормованою, також, відсутнє окреме внутрішнє положення про врегулювання конфліктів та спорів.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

За цим критерієм ОП має несуттєві недоліки, які не впливають на загальне позитивне враження

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз Таблиці 2, а також інформації про викладачів кафедри на сайті ЗВО, дозволяє констатувати, що академічна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП загалом відповідає її цілям та програмним результатам навчання. Це засвідчують надані сертифікати про стажування, підвищення кваліфікації, а також аналіз публікацій викладачів. Викладачі, задіяні до реалізації ОП мають науковий ступінь кандидата та доктора наук. Публікації викладачів співвідносяться зі змістом дисциплін, що викладаються. До забезпечення ОП залучаються кваліфіковані викладачі різних кафедр та різних факультетів: кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, кафедри психології, кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій, кафедри біології та методики її навчання та ін. За результатами інтерв'ювання гаранта, адміністрації та НПП можемо констатувати про існування налагодженої співпраці між кафедрами природничого факультету та кафедрами інших факультетів ЗВО в процесі забезпечення різних ОК освітньої програми. В групу забезпечення ОП входять два кандидати хімічних наук та гарант програми (кандидат педагогічних наук, спеціальність історія педагогіки), яка має значний стаж роботи вчителем хімії. Загалом, сильною стороною викладачів ОП є наявність у більшості базової педагогічної освіти з хімії, досвіду викладання у школі та тісної співпраці із закладами середньої освіти на цей момент. Всі викладачі постійно підвищують педагогічну майстерність, що сприяє забезпеченню високої якості освітнього процесу в методичному аспекті.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Викладачі, що забезпечують реалізацію ОП пройшли процедуру конкурсного відбору, що регулюється окремим Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (нова редакція). Положення є оприлюдненим на сайті ЗВО. З процедурними питаннями добре ознайомлені викладачі. Це створює базу для прозорості кадрової політики на ОП. Також в університеті діє положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/Документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/Забезпечення%20якості%20освіти/Нормативні%20документи/Положення%20про%20систему%20рейтингової%20оцінки%20діяльності%20НПП.pdf>). Результати рейтингової оцінки є оприлюдненими на сайті ЗВО та можуть враховуватися при заключенні контракту.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Інтерв'ю з роботодавцями переконливо довело наявність плідної співпраці між кафедрою та різними закладами середньої освіти міста та регіону. Залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється в ході організації педагогічної практики та спільних наукових проєктів. Науковці кафедри надають наукову підтримку школам міста та регіону при підготовці науково-дослідної роботи школярів в рамках роботи МАН та під час підготовки учнів для участі в олімпіадах з хімії. Таким чином існує взаємоцінний обмін компетентностями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Залучення вчителів до освітнього процесу здійснюється в ході проведення педагогічної практики та проведення окремих занять для учнів середніх шкіл на базі хімічних лабораторій ЗВО за участю вчителів хімії. Вчителі хімії середніх шкіл разом зі студентами розробляють конспект уроку, здійснюють його корекцію, разом зі студентами вчителі аналізують проведене заняття, визначають внутрішні перешкоди та шляхи вдосконалення. Вчителі відмічають, що мають можливість простежити професійне зростання конкретного студента від бакалаврату до магістратури та під час магістерських практик. В результаті на магістерській виробничій практиці фокус уваги зі змістовних аспектів уроку переміщується на вдосконалення саме методики викладання та управління класом.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз звітів, наданих свідоцтв про стажування, протоколів кафедри, дозволяє констатувати, що підвищення рівня професійного розвитку НПП реалізується через такі основні напрями: 1) обов'язкове стажування викладачів раз на 5 років у провідних НДУ та інших ЗВО за фахом та планом підвищення кваліфікації викладачів кафедри; 2) підвищення кваліфікації у зарубіжних навчальних закладах; 3) участь, організація та проведення конференцій та семінарів; 4) участь НПП у внутрішньоуніверситетських програмах розвитку персоналу. Так, у 2019 році пройшли підвищення кваліфікації у ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Совгіра С.В., Валюк В.Ф., Давискиба В.В. (7 кредитів ЄКТС). Гарант ОП Горбатюк Н.М. підвищила кваліфікацію за напрямом «Традиційні та інноваційні технології навчання у вищій школі» (300 годин, 10 кредитів ЄКТС). Практикується дистанційне навчання у вищих навчальних закладах інших країн з очним тижневим тренінгом (м. Пшеворськ, Польща, сертифікатами підтверджено навчання п'яти викладачів кафедри у обсязі 6 кредитів ЄКТС). Кафедра організує щорічні Всеукраїнські науково-практичні Інтернет-конференції, науково-практичні семінари. Найближчими планами передбачено стажування викладачів у провідних ЗВО України (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) та НДІ НААН України., проведення наукових заходів на теми, що охоплюють як наукові аспекти хімії, так і проблеми хімічної освіти: «Інтеграція фундаментальних та прикладних досліджень в географічній, екологічній та хімічній освіті» «Спадщина Д. І. Менделєєва: історичні аспекти та сучасний погляд», «Приготування реактивів для проведення дослідів у шкільному курсі хімії». На зустрічі з адміністрацією, обговорювалося питання активізації участі викладачів у

програмах міжнародного обміну та їх участі розробці проектів. Однак, за наданими експертній групі планами підвищення кваліфікації підтвердження таких планів не знайдено.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО реалізований щорічний (за результатами навчального року) рейтинг викладачів, що регламентований Положенням про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини передбачено врахування різних напрямів діяльності викладача: навчально-методична, наукова та організаційно-виховна. Результати рейтингу оприлюднюються на сайті ЗВО. У ЗВО є практика заохочення досягнень викладачів за результатами рейтингу та за окремі досягнення у науковій діяльності. Фокус групи показали, що принципи та процедури преміювання викладачів є зрозумілими і прозорими, оскільки викладачі знають свої права та розуміють критерії оцінки досягнень і механізми матеріального заохочення професійного розвитку. В інтерв'ю з НПП та адміністрацією підтверджено наведений у Звіті самооцінювання факт функціонування в університеті Науково-методичного центру професійного розвитку викладачів. Викладач ОП Бялик О.В, яка є водночас одним з керівників Центру, розповіла про основні напрями роботи з професійного розвитку: підтримка викладачів-початківців, розвиток кар'єри досвідчених викладачів та робота з управлінським складом.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Існує розумний баланс між стимуляцією професійного розвитку через рейтингову оцінку та систему заохочень досягнень у науковій діяльності (преміювання за статті у наукометричних базах). Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників. Вчителі хімії шкіл міста долучаються до забезпечення освітнього процесу, зокрема виробничої практики, проведення окремих занять з методики викладання хімії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Незважаючи на відносно високу педагогічно-методичну кваліфікацію НПП показники наукової діяльності частини персоналу кафедри бажає кращого. Освітній рівень «Магістер» - це перший офіційний крок наукового зростання і тому НПП мають бути прикладом не тільки майстерного викладача, але й успішного науковця (високий індекс Гірша, наявність публікацій в Scopus, участь з доповідями на міжнародних конференціях за кордоном тощо).

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Виявлені недоліки потребують корекції і можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Для забезпечення ОП використовуються можливості природничо-географічного факультету, а також факультету фізики, математики та інформатики. Для забезпечення ОП облаштована спеціальна лекційна аудиторія з мультимедійним проектором, є навчальні хімічні лабораторії, а також є кабінет методики викладання хімії. Заняття блоку «Біологія» проходять у спеціально обладнаних біологічних лабораторіях. Закуплені реактиви та нове обладнання для навчальних хімічних лабораторій, яке в стадії підготовки до використання. В кабінеті методики створені всі необхідні умови для відпрацювання методичних умінь (симуляції уроків хімії) та умінь організації та проведення шкільного лабораторного практикуму, є потрібна наочність. Для забезпечення навчального процесу використовуються комп'ютерні класи з сучасним обладнанням. Наразі відбувається обладнання двох сучасних комп'ютерних класів в межах виконання проекту Еразмус+ на факультету фізики, математики та інформатики. В корпусах університету є безпроводна WI-FI мережа. Під час спілкування із студентами було виявлено, що вони задоволені умовами навчання та проживання в гуртожитку. В аудиторіях підтримується комфортна температура, приємна естетика приміщень. Під час відвідування бібліотеки було з'ясовано, що бібліотечний фонд з природничих дисциплін постійно оновлюється. У бібліотеці є вільний доступ до комп'ютерів, є можливість працювати з наукометричними базами даних. Scopus та Web of Science. Студенти можуть користуватися необхідною літературою у методичних кабінетах на факультеті, що полегшує їм пошук та виконання самостійної роботи. Зі слів НПП та студентів ЗВО забезпечує повною мірою їх потреби у науковій, методичній літературі, періодичних наукових виданнях.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів необхідних для освітньої, викладацької та наукової діяльності є повністю безоплатним.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітнє середовище є цілком безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу, оскільки задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. В хімічних лабораторіях створені безпечні умови: є потужні витяжки, реактиви знаходяться під контролем лаборанта, студенти допускаються до лабораторного заняття тільки у халатах. Окремо хочеться відзначити наявність зелених рослин в лабораторіях, що є додатковим індикатором безпечних умов праці. Під час проведення лабораторних занять з хімічних дисциплін проводиться інструктаж, в чому ми переконались познайомившись із записами в журналах реєстрації, що знаходиться в кожній хімічній лабораторії. Психологічне благополуччя здобувачів та персоналу знаходиться у фокусі уваги адміністрації ЗВО. Так, в штаті ЗВО є практичний психолог, до якого студенти всіх факультетів та інститутів можуть звернутися в ситуаціях ускладнень у навчанні, щоб вирішити проблеми в стосунках чи подолати життєву кризу. На зустрічі зі студентським самоврядуванням експертна група дізналась, що нажаль, для його роботи поки не обладнано окремий кабінет, він працює в кімнаті студактиву. Однак, студенти вказують на доступність та позитивний досвід звернення за психологічною допомогою. Факультет соціальної та психологічної освіти має великий потенціал для забезпечення психологічного здоров'я та розвитку особистості студентів та викладачів. На факультеті створено Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт», який здійснює психологічну діагностику, пропонує авторські тренінги та індивідуальні психологічні консультації. Він працює для факультету та міста. З його роботою можна познайомитися на сайті університету (<http://test.vmk.org.ua/>), є необхідні контактні дані. Робота центру могла б бути корисною студентам і інших факультетів університету, які мають бажання взяти участь у тренінгах. Тим більше, що здобувачі ОП мають запити саме та таку форму соціально-психологічного навчання, про що говорили під час зустрічі з експертами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі, що навчаються за освітньою програмою забезпечені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою під час навчання на ОП. Така підтримка надається під час аудиторного навчання, у формі консультацій за темами кваліфікаційних робіт, консультування з приводу працевлаштування. На зустрічах зі студентами експертна група з'ясувала, що між здобувачами ОП та викладачами вибудовуються партнерські стосунки, студенти не мають жодних труднощів в отриманні допомоги від викладача в позаурочний час. Спілкування також здійснюється в соціальних мережах, для цього створена у Facebook група «Хіміки УДПУ».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

УДПУ створює сприятливі умови щодо реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Це підтверджується інтерв'ю з адміністрацією та через обстеженням доступності та безперешкодного доступу до будівель маломобільних осіб. Можемо констатувати, що у ЗВО багато робиться для того, щоб здобувачі з фізичними обмеженнями відчували себе повноцінними: установлений пандус в новому корпусі, ведуться роботи по встановленню ліфту в центральному корпусі, а також прикріплені спеціальні таблички на дверях аудиторій зі Шрифтом Брайля. На даний момент на ОП жодного студента з обмеженими фізичними можливостями не навчається. Адміністрація, викладачі ОП виявляють увагу до потреб працюючих магістрантів, молодих мам, тощо. Їм пропонується індивідуальний графік навчання, використовується для організації роботи інформаційне освітнє середовище. В університеті здійснює роботу Науково-дослідна лабораторія інклюзивної педагогіки та Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів», з керівником якого експертна група мала змогу зустрітися.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За нашими спостереженнями соціально-психологічний клімат в УДПУ можна охарактеризувати як сприятливий. Тут має місце взаємопідтримка, вболівання за результат спільної діяльності. Під час інтерв'ю студенти та викладачі ОП зазначали не характерність конфліктів для всіх систем освітньої взаємодії. Якщо вони виникають у ЗВО, то зі слів першого проректора Гедзик Андрія Миколайовича, доволі продуктивно та швидко вирішуються. Основою для врегулювання та запобігання конфліктам, корупції, насильства та дискримінації є низка нормативних документів: Етичний кодекс (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/Нормативні%20документи%20УДПУ/Етичний%20кодекс.pdf>), Кодекс академічної доброчесності (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/Нормативні%20документи%20УДПУ/Кодекс%20академічної%20доброчесності.pdf>) та Антикорупційна програма (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%A3%D0%94%D0%9F%D0%A3/%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0.pdf>). Важливу роль у забезпеченні рівних прав відіграє Гендерний центр УДПУ, створений на факультет соціальної та психологічної освіти. Центр отримав перемогу у конкурсному відборі проектних пропозицій, який був оголошений у квітні 2019 року Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації (<https://udpu.edu.ua/news/hendernyy-tsentr-udpu-otrymav-peremohu-v-oblasnomu-konkursi-naukovykh-robot-iz-hendernoyi-tematyky-simya-vid-a-do-ya.>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Дана ОП забезпечена матеріальними ресурсами для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Освітнє середовище є безпечним, комфортним та доброзичливим, чутливим як до потреб здобувачів вищої освіти, так і НПП. У ЗВО створюються всі необхідні умови для здійснення освітнього процесу та відпочинку студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Место для ввода текста.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Зразковий рівень забезпечення умов для навчання здобувачів освіти. Діяльність адміністрації ЗВО, факультету та кафедри повністю відповідають вимогам, визначених критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регулюється в УДПУ цілою низкою різноспрямованих документів: «Положення про центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності» - 2019 (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/забезпечення%20якості%20освіти/нормативні%20документи/положення%20про%20центр%20зфсуяод.pdf>), «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/забезпечення%20якості%20освіти/нормативні%20документи/положення%20про%20забезпечення%20якості%20освітньої%20діяльності%20та%20якості%20вищої%20освіти.pdf>), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату» (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/документи%20з%20організації%20освітнього%20процесу/забезпечення%20якості%20освіти/нормативні%20документи/положення%20про%20запобігання%20та%20виявлення%20академічного%20плагіату.pdf>), «Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм в УДПУ ім.П.Тичини» (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%A3%D0%94%D0%9F%D0%A3/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F,%20%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%9F%D0%B0%D0%B0%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%B0%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC.pdf>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Фокус-група зі студентами підтвердила той факт, що здобувачі вищої освіти певною мірою є залучені до процесів забезпечення якості ОП. З одного боку викладачі використовують фінальні опитування, усні та письмові (особливо після виробничої практики) та враховують окремі побажання студентів. З іншого боку самі студенти виступають з ініціативою впровадження нових форм викладання. Зокрема, мова йде про студентів, які навчалися за міжнародним обміном. Спілкування з органами студентського самоврядування показало, що вони достатньо обізнані зі своїми можливостями щодо участі у процедурах забезпечення якості освітніх програм. Після продуктивної дискусії студентський актив краще зрозумів свої можливості для формування індивідуальних освітніх траєкторій студентами.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Кафедра хімії екології та методик їх викладання співпрацює з роботодавцями щодо вдосконалення ОП. Нами переглянута ціла низка угод про співпрацю між кафедрою хімії, екології та методики їх навчання та навчальними закладами. Свідченням того, що кафедра розвиває співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами є низка договорів, укладених в останні три роки. Це зокрема, договори з Підвисоцькою ЗОШ I-III ступенів ім. Т.Г. Шевченка, Рогівською ЗОШ I-III ступенів Маньківської районної ради Черкаської області, Кочубіївською ЗОШ I-III ступенів Уманської районної ради Черкаської області. Зустріч з фокус-групами роботодавців та вчителів показала, що особливо тісна співпраця та обговорення ОП відбувається під час практик у школі. Вчителі хімії, які є керівниками зі сторони школи, висловлюють пропозиції щодо необхідних компетентностей випускників, змісту та методів викладання. Ці пропозиції зі слів гаранта обговорюються на засіданнях кафедри.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО питаннями працевлаштування та кар'єрного шляху займається Відділ професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки. Випуск за даною ОП проводиться вперше, тому анкетування випускників не проводилось. Однак, з результатів інтерв'ю з гарантом та адміністрацією, відомо, що є запити від міських, районних та обласних відділів освіти на випускників цієї ОП, є вакансії не лише у Черкаській області, але і в сусідніх областях. Окрім того, використовуються соціальні мережі (Група «Хіміки УДПУ») для професійної комунікації студентів, викладачів та випускників. Є практика співпраці випускників спеціальності Середня освіта «Біологія.Хімія», які працюють вчителями хімії у школах (За результатами зустрічі з роботодавцями).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На основі фокус-груп, аналізу наданих документів, можемо констатувати, що ЗВО реагує на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП такими шляхами: 1) здійсненням щорічного та по-семестрового тестування досягнень здобувачів освіти; 2) анкетуванням студентів щодо задоволеності якістю освітнього процесу на різних рівнях; 3) розробкою низки положень, зокрема «Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти» - 2018 р.

(<https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%B7%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83/%D0%97%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA>)

%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%96%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf); 4) розробки конкретних заходів для забезпечення якості освіти на 2019 рік ([https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%B7%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83/%D0%97%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%202019%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf](https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%B7%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83/%D0%97%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%97%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%202019%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf)), 6) підготовкою НПП (курси англійської мови) до здачі екзамену на рівень володіння B2; 7) переглядом та оновленням НПП робочих програм в їх змістовній частині та вдосконаленням НПП методичних аспектів робочих програм.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Можемо констатувати на основі огляду матеріально-технічної бази, що рекомендації висловлені під час ліцензування було враховано в частині оснащення хімічних лабораторій реактивами, обладнанням та поповнення фонду бібліотеки сучасною фаховою літературою. Також, ліцензійні зауваження торкалися проблеми наукового співробітництва. Надані договори, що засвідчують наявність наукових зв'язків кафедри хімії, екології та методики їх навчання з науково-дослідними інститутами, вищими навчальними закладами та іншими освітніми установами, зокрема, Луцький національний технічний університет, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Вінницький національний технічний університет, Інститут агроєкології і Природокористування НААН України та інші. Однак, жоден з наданих договорів не відноситься до останніх двох років.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Наразі відбувається процес становлення культури якості на різних її рівнях: університету в цілому, факультету, кафедр. Опитування студентів, НПП, адміністрації ЗВО, а також представників студентського самоврядування показало, що до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП різною мірою залучені усі учасники освітнього процесу. Однак, між рівнями забезпечення якості існує недостатня скоординованість. Значну роботу з розвитку внутрішньої культури якості здійснює відділ ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти, який здійснює регулярну оцінку досягнень студентів та моніторинг якості забезпечення різних ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

В університеті формується система забезпечення та моніторингу якості освіти, заохочення та стимулювання науково-педагогічних працівників. Існує зворотній зв'язок із працедавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Різні рівні забезпечення якості не взаємодіють між собою достатньою мірою. Опитування, що проводяться в ЗВО не мають потрібної дієвості, а процедури анкетування потребують вдосконалення.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Недоліки не змінюють загального позитивного враження.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу представлені на сайті ЗВО і є легко доступними та чітко структуровані, що полегшує пошук (<https://udpu.edu.ua/pro-universitytet/dokumenty>). Наразі ведеться робота з доповнення англійської версії сайту. На сайті університету можна ознайомитися зі звітами про роботу університету, ректора, фінансовими документами, результатами опитувань студентів щодо якості освітнього процесу, графікам освітнього процесу та ін. Однак, окремі заявлені у звіті самооцінювання документи на сайті не є оприлюдненими, зокрема ми не виявили веб-ресурс ЗВО, де розміщена інформація про вибіркового компонент. На сторінці кафедри є інформація про дисципліни вільного вибору, де можна ознайомитися з дисциплінами спеціалізації: https://chemistry.udpu.edu.ua/?page_id=2023. Під час зустрічей з магістрантами та студентами ми мали змогу прояснити, поінформованість у змісті документів, які регулюють їх права та обов'язки регламентують процедури оцінювання, перезарахування, підтримують засади академічної доброчесності, етики професійної поведінки тощо. Учасники зустрічей продемонструвати знання наявності основних нормативних документів та процедур та правил, які ними підтримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті ЗВО оприлюднено лише ОП, проект ОП відсутній. Це пов'язано з тим, що ОП вже оновлювалася, тому наразі це актуальна версія для обговорення з метою отримання пропозицій від стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

За посиланням на сайт університету, яке було відображено у звіті самооцінки, ми не знайшли інформацію щодо освітньої програми. Однак, на етапі підготовки візиту була змога ознайомитися зі змістом ОП за посиланням: <https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BE-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5>

%D1%82/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20(%D0%A5%D1%96%D0%BC%D1%96%D1%8F%20).pdf . Отже, посилання на сайті факультету відображається, є робочим і всі охочі мають можливість ознайомитися зі змістом програми. Додатково інформацію про зміст ОП та про Звіт самооцінювання розміщено на сторінці кафедри:
https://chemistry.udpu.edu.ua/?page_id=2065

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Більшість документів, що регулюють освітній процес є оприлюдненими. На сторінці кафедри, що забезпечує реалізацію ОП, є доступна для дійсних та потенційних здобувачів вищої освіти інформація щодо правил вступу на ОП, стислий опис освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

В частині інформації розміщеній на рівні структурного підрозділу потребує вдосконалення сайт ЗВО. Не всі посилання є прямими (для отримання інформації потрібно перейти на сайт факультету або кафедри). Посилання на програми вступних випробувань на сайті ЗВО є не коректними (<https://udpu.edu.ua/vstup/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan>), що ускладнює для потенційного здобувача вищої освіти процес вступу на ОП. Думається, що більшій відкритості, сприяло прийняте в університеті «Положення про зарахування неформальної освіти та визнання результатів навчання у інших ЗВО».

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Виявлені недоліки можна виправити в найближчий час. В процесі експертизи була помітною готовність змінюватися у напрямку більш відкритої комунікації з потенційними та реальними здобувачами освіти, роботодавцями, вдосконалювати академічну відкритість.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Место для ввода текста.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Выберите элемент.

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, Выберите элемент..

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для ввода текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) (ПБ)

Члени експертної групи (електронні підписи) (ПБ)

(ПБ)